

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra . . . 25 K Félévre . . . 150 K
 Negyedévre . . . 75 K Egész évre . . . 300 K
EGYES PÉLDANY ÁRA: 1 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
 INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Az elmaradt tizedik pont

A kormány nagynehezen megalakult s ma, vagy holnap kezébe veszi az ország gyepöljét. A nagybeteg ország gyógykezeltése és orvoslása remélhetőleg mielőbb megkezdődik s miután a konzultorok előbb jól kiverekedték magukat, belefognak ismét a műtét lassu végrehajtásába. Ezuttal — okulva a multakon — előre kidolgozott tervezet szerint fognak a munkához s pontról-pontra haladva akarják megteremteni a szilárd erkölcsi, politikai és gazdasági alapokon álló egységes, nagy és erős Magyarországot. Hogy mit és mennyit fognak elvégezni a tervezet 9 pontjából, az a jövő titka. De hogy egyet máris kifejeztettek, egyre, ami halálosan fontos, komoly és életbevágó, nem fektettek kellő súlyt, az bizonyos. A tervezet ugyanis úgy, ahogy előttünk fekszik, a már említett hibákon kívül még egy nagy fogyatékoságban is szenved: hiányzik belőle az ország mai helyzetében semmi szín alatt le nem becsülhető, vagy másodrangúnak nem minősíthető *külpolitikai exposé*. Az a program, melynek alapján a nemzeti függetlenségét hosszú évszázadok után vissza nyert nemzet a világ népeinek színpadán elhelyezkedni óhajtott. Mely azt van hivatva eldönteni és meghatározni, hogy a magyar csak egyszerű, számozott statisztika lesz-e, vagy pedig komoly, számottevő szereplő a játékokban?

Ez a tizedik pont elmaradt a programból.

Erőteljes külügyi politika nélkül pedig az ország jövőjét lefektetni annyi, mint a vadonban építeni várat, az oroszok, sakálók, tigrisek és hiénák fészkei fölé. Egy szép napon könnyen arra ébredhetünk, hogy a fogcsattogató fenevadak miatt ki sem tudunk többé mozdulni a várból. S leszünk tetlenségre kárhoztatott pusztába kiálló száműzöttei a nagy világnak.

Csonkamagyarország külpolitikájának életerős, dolgozni tudó, aktív politikának kell lennie. Valóságos politikai csatorna-hálózatnak, mely a világ minden részébe, a világ minden metropoliszába és elrejtett zugába egyforma ügyességgel és gyorsasággal tudja eljuttatni a céljainak megfelelő anyagot. Evégből nem szabad külpolitikánk irányítását teljesen egy ember kezébe letennünk. Sem most, sem a jövőben. Feleltlenül bele kell szólni abba a nemzet szélesebb rétegeinek, a hozzáértő, tapasztalt, széleslátókörű politikusoknak is. E végből a *Ház külügyi bizottságába parlamenten kívüli szakembereket is be kell választanunk*, akik a Károlyi-éra alatt kötött, vagy

azóta létrejött, de jórésben csak pillanatnyi előnyöket biztosító külkereskedelmi szerződéseket beható tanácskozások után átrevideálják. S irányt szabjanak, utat mutassanak a végrehajtást végző külügyminiszternek arra, hogy a diplomáciai hadsereg erejét mely helyekre koncentrálja s hol kezdjen mélyreható, alapos politikai manővert az ország érdekében. Az így megalkotott és kiegszi-

tett külügyi bizottság oldaná meg aztán élehetlenségünk nap-nap után bosszútálló szégyenfeltétét — a külföldi hírszolgálat kérdését is.

Ez az a tizedik pont, amely kimaradt az egységes kormányzópárt programjából — de amely olyan rettenetesen fontos és életbevágó, hogy az egész program minden sikerét kétségtelenül ez rejti magában.

Megalakult az új kormány

A Teleki-kabinet névsora

Budapest, július 19. (N. St. t. j.) Teleki Pál gróf befejezte a kabinet megalakítására vonatkozó tárgyalásait. A külügyi és földművelésügyi tárcák kiretelével minden tárcát betöltötték s így Teleki megbízásának sikeréről jelentést tehet a kormánynak.

Teleki miniszteriuma a következő: Miniszterelnök gróf Teleki Pál, külügyminiszter: gróf Teleki Pál, honvédelmi miniszter: Sréter István, államtitkárja: Meskó Zoltán, belügy: Ferdinándy Gyula, államtitkárja: Gömbös Gyula, földművelés: Rubinek Gyula, kereskedelem:

Rubinek Gyula, államtitkárja Lipták Pál, igazságügy: Tomcsányi Pál Vilmos, kultusz: Haller István, közlekedés: nagyatádi Szabó István, népjóléti: Béndrd Ágoston, államtitkárja Patacsy Dénes, pénzügy: Korányi Frigyes, nemzetiségi: Bleyer Jakab, kisgazda: sokorópatkai Szabó István. A belügyi és igazságügyi tárcákra vasárnap egyeztek meg. A hivatalos lap mai száma közli Simonyi Semaám felmentéséről s az új kormány hivatalba lépéséről szóló leiratokat. A nemzetgyűlésnek szerdán mutatkozik be az új kormány.

Nemzeti hadsereg jubileuma

Budapest, július 19. (Nemz. St. tel. jel.) Ma egy éve annak, hogy Szegeden a nemzeti hadsereg esküdt telt a bolsevisták letörésére. A Move főcsoporija az egyéves évfordulón nagy ünnepséget rendezett. Az ünnepély a Vérmezőn folyt le, ahol Zadravetz tábori püspök a szabad ég alatt misét celebrált. A kormány tagjai közül Haller, Rubinek Gyula és Patacsy Dénes államtitkár volt jelen, míg a fővárost Sipöcz Jenő kormánybiztos képviselte.

Elutasították a török választ

Páris, július 19. (N. St. tel. jel.) A török béke delegáció ellenvetéseire ma adták meg a szövetségesek a választ. Millerand kijelentette, hogy a szövetségesek ragaszkodnak az előbbi feltételekhez. Amennyiben a törökök nem írják alá a békét, a szövetségesek megszállják egész Törökországot s kiűzik Eu ópából a törököket. A válasznak ultimátumszerű jellege van, 27-ig kell aláírniuk a békét a törököknek.

Nem Brest-Litovszkban tárgyalnak

London, július 19. (Nemz. St. tel. jel.) A Times jele, hogy Anglia nem fogadta el Szovjet-Oroszországnak azt az ajánlatát, hogy a békétárgyalások színhelye Brest-Litovszk legyen.

Simons lemond?

Berlin, július 19. (Nemz. St. tel. jel.) Simons német külügyminiszter lemond. Lemondásának oka az a kikötés, hogy ha a német kormány nem szállítja a megállapított szénmennyiséget, a szövetségesek megszállják nemcsak a Ruh-vidéket, hanem más német területeket is. Nem lehetetlen, hogy Simonsal az egész kormány lemond.

London, július 19. Lloyd George kijelentette, hogy ha a német kormány lemond, a lemondás az egész Eu ópában komoly helyzetet idéz elő. A szövetségesek teljes bizalommal vannak Simons és Ferenbach kancellár iránt. Ha a német kormány visszalép, az annak a jele, hogy a német nép azt hiszi, hogy a német kormány tulsok engedményt tett a franciáknak a szénszállításnál.

Ítélet a Stromfeld-pörben

Budapest, július 19. (Nemz. St. tel. jel.) Stromfeld Aurél volt vörös vezérkari főnök bűnügyében ma délelőtt hirdette ki Rätz tábornok a hadosztálybíróóság ítéletét. Stromfeldet felségárulás bűntettében mondta ki a bíróság bűnösnek s ezért két évi és 9 hónapi börtönrre ítélte. A köcsendháborítás vádjá alól felmentette. A bíróság a vizsgálati fogságban töltött 3 hónapi fogságot az ítéletbe beszámította. Stromfeldet nyugalmazott ezredesi rangjától és összes kintételeitől is megfosztotta a bíróság. Stromfeld az ítéletet nyugodtan fogadta.

Statárium a porosz-lengyel területeken

Danczig, július 19. (Nemzeti St. tel. jel.) A lengyel kormány a volt porosz területekre elrendelte az ostromállapotot. Az ostromállapot kihirdetése összefüggésben van azzal, hogy ezeken a területeken a harcéri események s a külpolitikai események következtében a lakosság körében nyugtalanság tapasztalható.

Bolgár készülődés?

Zágráb, július 19. (Nemz. St. tel. jel.) A szerb határon bolgár tisztek bolgár fegyvereket osztanak ki a megbízható lakosság között. A kormány a fiatalabb korosztály sorozását rendelte el. Kazi-Brodban a szerb lakosságot kényszerítik a város elhagyására.

Törökország élethalálharca

Páris, július 19. (N. St. t. j.) A török békét még alá sem írták, máris fellobbant a harci tűz egész Törökországban. Angol csapatok, gyarmati katonák és brit matrózok megfutamították a török nacionalistákat s Ceataldsánál 500 nacionalistát elfogtak. A szövetséges csapatok koncentrikusan Drinápoly felé vonulnak, hogy a nacionalisták visszavonulási útját elvágják. A francia csapatok ugyanakkor Szíriában az arabok ellen nyomulnak elő, a franciák 24 óras ultimátumot intéztek Feisal pasa parancsnokhoz hogy ismerje el a francia hatalmat Szíria felett. A jegyzék szerint a hivatalos nyelv s a pénz francia lenne Szíriában. Az ultimátumra 24 óra alatt nem jött válasz s így a franciák megkezdték előnyomulásukat Damaskus felé.

Visszaélések a közalkalmazottak nevével

Minden személyeskedés nélkül szóváltott a „Hajdúföld” néhány, olyan közismerten visszás dolgot és visszaélést, melyet a kisemberek nem mernek panaszlárgyává tenni, mert nem mernek egyrészt nyíltan fellépni, másrészt szinte belcedződött a gondolkodásukba, hogy ugys hiába minden. A multak keserves tapasztalataiból következettnek a jelenre is.

Igaz, hogy a városi közalkalmazottak szövetkezetének tagjai bátran fordulhattak volna panaszaiikkal dr. Miszti Károly aljegyzőhöz, aki minden panaszt meghallgat és ha lehet orvosol is. *De orvosolhatnak-e minden panaszt?* A télen történt, hogy a közalkalmazottak nyomorára való hivatkozással a városi tanács nyakra-főre adta ki a részes fakitermelésre az engedélyeket. *Közérdekre való hivatkozással kérték, közérdekből adta a tanács t. főügyész meglepő pártfogása mellett és mi történt?* Alig pár hónap múlva maga a t. főügyész volt kénytelen szóvá tenni nyílt tanácsülésen azokat a visszaéléseket, melyeket igen sok részes fakitermelő művelt a közérdekből kapott engedély alapján kitermelt fával. *Oly szemérmellenül láncolt né-melyik a kitermelt fával, hogy túltett még a zsidó láncosokon is.* Maga a t. főügyész követelte a vizsgálat elrendelését és a visszaélések megszüntetését. A tanács el is rendelte a vizsgálatot és — *kitavasodott.* Az eset feledésbe merült. *Ugyebár ez az ellenőrzés hiánya!*

Tavaly nyáron az ugynevezett kalikó-zsákok dolgát is szóvá tette a Hajdúföld a városi közalkalmazottak panaszja alapján. Akkor elhallgattak a dolgot, de most derül ki véletlenül, hol volt elásva a kutya, és miért kapták drágábban a közigazgatási alkalmazottak? Mert a „Közellátási”-hivatal hasznát számított az ő rovásukra is. *Mig a Schwartz-hivatal bennfentesei 20 koronáért kapták a kalikó-zsákok kiválogatott darabjait, addig a városi-közalkalmazottak 25 koronát fizettek érte.* — Mi a visszaélés, ha ez nem az? Hogy kicsodák kaptak a kalikó-zsákokból nem közalkalmazottak is, könnyen meg lehet állapítani, hiszen viselik a ruhávk alakított zsákokat.

Tény az is, hogy a szeszüzlet is a közalkalmazottakon való segítés jelszava alatt kapta kedvezményes áron a városi területet, ahol zöldséget termel. Hát nem visszaélés-e az, hogy a városi közalkalmazottak is piaci áron kapták a zöldséget, melyet annak adtak, aki vette és az eladásnál nem is vették figyelembe, hogy ki a közalkalmazott és ki nem. — Még hozzá se juthattak a közalkalmazottak az elárúsító helyen nyüzsgő zsidó asszonyoktól, akik hamarabb tudták meg, hogy lesz zöldség, mint a közalkalmazottak. Ezek el is vásárolták piaci áron a legjavát, a maradékot megvehették ugyanolyan piaci áron a közalkalmazottak.

Hogy mi történt a konyhakertészkedésre kiadott földekkel, arról most nem ejtünk szót, csak azt hangsúlyozzuk, hogy nem alhaszonbérletbe adásra adta a város. (Az még ürhető ha a magasrangú tisztviselő a hivatalszolgáival vagy hajdújával felesben műveli a földet. *Csak a piacra ne vigyé!*) Ha erélyes vizsgálatot indítanak, de szonnal ám, ki fog derülni, hogy sokan még azt sem tudják, hol van a parcellájuk. Ha meg híjelen meg is tudnák, megmondják a szomszéd parcellabérlők, akik maguk művelik a földet, hogy ki művelte és látták-e eddig a t. bérlőt dolgozni a földjén?

Jó volt szóvá tenni a kedvezményes vászon dolgát is, mert megint kiderül valami. A városi közalkalmazottak szervezete nagyon helyesen nyújtogalja csápjait a közalkalmazottak nevében mindenféle kedvezmény és kedvezményes áru után, tehát a vászon után is az összesség nevében és megbízásából. Azt hitták, hogy az összes vásznat sikerült megkapniok és most kiderül, hogy csak 350 méter vászon (métere 65 K) és 702 méter Köpper (métere 95 K) az, amit a városi közalkalmazottak szövetkezetek kapott. Hát bizony ezt a csekélységet csakugyan nehéz lesz szétosztani.

E. hát nem ennyi jött! Pedig mind a közalkalmazottak részére jött. Legalább ezt mondták a rekompenciációs, sok milliót üzlet lebonyolítása előtt! Hová lett a többi a rekompenciációs üzlet lebonyolítása után?

Vagy két kiosztás van? Az egyik a közellátási hivatalban, ahol pl. tavaly 20 koronáért adták a kiválogatott kalikó-zsákok legjavát, a másik pedig a városi közalkalmazottak szövetkezetében, ahol a maradékot 25 koronáért adták?

Egyelőre csak ennyit. Nagy örömtünkre szolgál, hogy azt a 350 méter maradékvásznat olyan kisemberek fogják kapni, akiknek gyer-

mekei félmezelelenek. No lám, még a jvlthatlannak gondolt rendszeren is lehet javítani — nyilvános ellenőrzéssel!

Hogy az ellenőrzés hiánya miatt vezetnek a „közérdek” jelszava alatt induló dolgok a piszkos magánérdek (sokszor még piszkosabb szkv. érdek mocsarába, ez olyan tény, amit nem mindig a Hajdúföld, hanem sokszor maga a t. főügyész szokott észrevenni.

Az ipartestület viharos tisztújító közgyűlése

A „Debreceni Ipartestület” folyó 18 án délelőlt 9 órakor tartotta tisztújító közgyűlését. A közgyűlés kevés számu debreceni iparos, azonkívül Tiszay rendőrfogalmazó, ipartestületi ügyek előadójának, valamint az Iparkamara egy kiküldöttjének jelenlétében, több kisebb-nagyobb purparlénak viharos elhangzása után a délutáni órákban ért véget. A közgyűlésről részletes tudósításunkat itt adjuk:

F. hó 18-án az Ipartestület Simonffy-u. 1. c. alatti disztermében pontban 9 órakor alig pár száz ipartestületi tag jelenlétében nyitotta meg a közgyűlést Dávidházy Kálmán elnök. Ezután felolvasták az Ipartestület zarszmadását a mult évről. Itt több felszólás következett. Elsőnek Blaskovits Mihály szólt fel. Beszédében röviden ismertette az iparosság mai helyzetét, helytelenítette az elnökséget, ugyszintén az Iparkamarát is. Beszédé során rámutatott arra, hogy az Iparkamara nem törődik semmit az iparosok, főként a kisiparosok ügyével, hanem inkább a kereskedők érdekeit szolgálja. A tanorcképzés lehetetlen helyzetét emeli aztán beszédében ki, megjegyzi, hogy a mostani tanorok nem igen jártasak szakmájukban, miért az ipartestületet fogja felelősségre, mert nem vette — úgy mond — az iparos tanoncokat védelme alá. (Közbeiktatások: Pá-holytagok a tanárok. Persze!) Beszél a szövetkezetekről, azoknak jótékony voltáról és megjegyzi, hogy sajnós, a szövetkezetekből kimaradtak az iparosok. Indítványozza, hogy egy 6 tagu bizottság választassék meg, hogy a könyveket vizsgálják azok át, mert ott kicsi hibákat vél.

Ezután Mester Lajos volt ipartestületi elnök szól, ki után Dávidházy elnök replikázik Blaskovics beszédére, megjegyzi, hogy ami az iparostanonckérdést illeti, azért nem az elnökség a hibás, hiszen a közelmultban az ifjummunkások szakszervezete elcsapta a régi jó

tanárokat, hát megkérdézi miként gondolják a tanoncnevelést? Az igazoló bizottság jól működött. Miért nem jelentették a kifogás alá eső tagokat az elnökségnek? A szövetkezetekre vonatkozólag Koros Sándor szabó válaszol. Ő a Blaskovits Mihály indítványára vonatkozólag megjegyzi, hogy ő sokszor látott hibákat a számadások közt. A szövetkezetekre vonatkozólag megjegyzi, hogy a szabók szakosztályának megvan a szövetkezele, nekik van áru, van minden. Kéri az új elnök megválasztását. Ezután a költség előirányzatot olvasták fel, melyet Bihary lakatosmester helytelenít, Dávidházy válasza után elfogadják a költségelőirányzatot az 1920 évre. Azután Dávidházy elnök lemond és a tisztújítás idejére a korelnöki tiszt elvállalására Tiszay rendőrfogalmazót kéri fel.

Tiszay korelnök elrendeli a titkos szavazás utján való választást és az eredmények kihirdetését délután 4 órában állapította meg. A választást megejtették és az elnöki tisztre Varga Lajos és Bisothka István jelöltek közül a közgyűlés Varga Lajost választotta meg elnöknek. A választás után a közgyűlés délután 7 órakor véget ért.

Sajnálatosnak tartjuk, hogy ilyen nagyfontosságú, a helybeli iparosok életére nézve szinte döntő jelentőségű ügyben olyan csekély érdeklődés mutatkozott. Helyben körülbelül 2500—3000 iparos van, akik közül a választásban mindössze 421-en vettek részt (Bisothka 199, Varga 222), hát a többi iparos hol volt, kérdezi mindenki. Ha ilyen nemtörődomséggel kezelik az iparosok a saját ügyeiket, akkor aztán később ne tessék panaszkodni az esetleges bajok miatt.

Az egyetemi tanárok lakásügye

A debreceni egyetemi tanárok bizonyosan panaszkodhattak az itteni, képtelen lakásviszonyokra, mert a kultuszminiszter, haiovány sejtelve sem lévén az itteni botránysos állapotokról — ráírt a városra, hogy teremtsen lakást az egyetemi tanárok részére. A leghelyesebb lett volna ha a város ingyen telket ajánla föl a kultuszminiszternek örökhasználatra a Nagyerdőn, hogy építsen igényeiknek megfelelő lakásokat az egyetemi tanárok részére. E helyett azonban a városi tanács a lakáshivatalt kereste meg. No hiszen jó helyen kereskedik! Ha valamelyik lakástgyöndkhöz fordult volna, talán még lett volna teteje.

A hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik nemzeti szövetségének

hajdúvármegyei és Debrecen szabad királyi városi csoportja július hó tizenegyedikén megalakult. Értesítetnek az érdekeltek, hogy minden eddig létesült hasonló egyesületek belügyminiszteri rendelettel feloszlatainak. A hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik ügyei az országban egyöntetűen a most megalakuló szövetség fiókjainál és csoportjainál lesznek elintézve. Jófeltehető saját érdekében cselekszik, minden hadirokkant, hadiözvegy és hadiárva ha ezen szövetségbe mielőbb beiratkozik. A beiratkozás a debreceni lakosok részére d. e. 9 órától d. u. 2 óráig Egyháztér 7. szám alatti katonai nyilvántartó hivatalban, vi-

déken pedig a már ismert eddigi vagy ezután ezen szövetség ott helyben megalakuló szervénél eszközölhető. A szövetség minden tagjának jogos panaszja meghallgatást és orvoslást nyer, nem lesz szükséges ügyes-bajos dolgokban egyik hivatalból a másikba menni, vagy Budapestre fárászni, költséges és eredménytelen utazásokat tenni. A vezetőség csak azt kéri, hogy itt, helyben mindaddig, amig megfelelő helyiség áll rendelkezésére, csupán a beiratkozási munkát végezheti és így addig egyéb ügyekben eljárni nincs módjában. Mihelyt abban a helyzetben lesz, hogy a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik egyéb ügyeit is rendszeresen végezni tudja, erről a helybeli érdekelteket hirlapilag értesíteni fogja. Hajdúvármegyei m. kir. katonai parancsnokság.

Felhívás

Felhívának Debrecen város V. (vargautcai) kerületének mindazon adófizetői (zárgondnokok, letiltási rendelőnyre fizetők), akik az 1919. év január, február, március és április hónapokban állami, országos betegápolási pót-, ut-, közési pót-, hadinyereség-, jövedelem vagyoni- és református egyházi adókban, valamint kereskedelmi és iparkamaraik illetékben vagy ezek bármelyikében is Debrecen város adópenztáránál befizetéseket eszközöltek, hogy ezen befizetéseket igazoló adójeveiket, ha még be nem mutatták Debrecen város adóhivatala V. kerületének hivatalos helyiségében (Kossuth-utca 4. régi pénzügyigazgatósági épület le. 16. sz. szoba) mielőbb, de legkésőbb e hó végéig, annyal inkább is mutassák be, mert a fentirt időben teljesített befizetés javokra csak így lesz megállapítható. Ezen határidőn túl érkező bejelentések, amennyiben az adófékönyv lezárása már akkor folyamatban fog lenni figyelembe nem vétetnek, így a befizett összegek elveszettek tekintetnek. Debrecen városi adóhivatal.

HIREK

Ugyan kérem

nem méltóztatik tudni, mit jelent az, ha egy nagyon kompromittált judeo liberális új-ág egész hasábos hőskölteményt ír a keresztyén kormány egyik tagjáról? Nem méltóztatik tudni, hogy a két szereplő közül melyiknek nincs egészen rendben a szándéka? Az újságnak e, amely a: ő irányzatát gyökeresen kiirtani akaró kormányfőről ilyen dicsőítő himnuszt zengedez tájékos gyalázkodás helyett, vagy a keresztyén kormányfőfinak-e, aki mindenesetre legalább is rászolgált erre a lírai, szerelmi öletésre? Vajjon a Világ csalta-e meg a saját híveit és olvasóit, vagy Nagyatádi miniszter az országot és választóit? Mert hogy egyik a kétő közül feltétlenül fennáll, az holt bizonyos... Ugyan kérem, nem méltóztatik tudni, melyik?

— **Városi előjáróság.** A rendőrség azon szervei, melyeket nem vett át az állam, ideiglenesen „Városi előjáróság” címén fognak tovább működni, Rostás István főkapitány javaslatára 3 ügyosztályra osztattak. A beosztás a következő.

I. ügyosztály, vezetője dr. Boldisár Kálmán tb. tanácsnok, előadó Szabó Gyula fogalmazó. Ide tartoznak a személyi, ipar, iskolamulatsztási és községi bíraskodási ügyek.

II. ügyosztály, vezetője H. Kiss József rendőrkapitány, előadók Varga Endre és Mály Sándor tb. fogalmazók. Ide tartoznak a közegészségügyi és az egyéb kihágási ügyek.

III. ügyosztály, intézi a mezőgazdasági állategészségügyi és vásártügyeket. — Vezető dr. Boldisár Kálmán, előadó Tiszay Zoltán tb. fogalmazó. Ide osztattak be a vásár felügyelőség, mezőrendőrség és az állatorvosok.

De a legnagyobb probléma megoldatlan, mert az államrendőrség az egész épületet igényli és ki akarja onnan telepíteni úgy a városi előjáróságot, mint a mérnöki hivatalt augusztus 1-ére.

— **Kamarai hírek.** A kereskedelmi és iparkamara elnöksége az érdekeltég tudomására hozza, hogy a súlyos tifuszon keresztül ment dr. Dado vezető titkár, akinek a közbejött körülmények miatt még teljes felgyógyulása előtt át kellett vennie a hivatal vezetését, pár heti üdülő szabadságra megy. Távolléte alatt az elnöki tanács felkérése és megbízása folytán dr. Kemény Dezső a budapesti kamara első segédtitkára fogja helyettesíteni, aki a hivatal vezetését már át is vette.

— **Debrecen a Falu-szövetségben.** A város 2000 koronával alapító tagul lépett a Falu-szövetségbe.

— **Az orvosi oklevelek kihirdetése.** A városi közgyűlés tudvalevőleg a város uraiom alatt tanúsított magatartásuk miatt megtagadta dr. Balog (Blech) Artur és társai orvosi okleveleinek kihirdetését. A közigazgatási bíróság a határozat ellen tett panasz alapján kimondta, hogy csak közegészségügyi kifogások esetén lehet megtagadni az orvosi oklevél kihirdetését, tehát ez esetben a közgyűlés azt meg nem tagadhatja. Érdekes, hogy azóta dr. Balog Blech miután az oláhok kommunista üzemei miatt letartóztatják, de a szkvs. testvéreknek sikerült kiszabadítaniuk, megszökött.

— **Kiutalt államsegély.** A kereskedelemügyi miniszter 8000 korona államsegélyt utalt ki a debreceni munkaközvetítő hivatal részére.

— **Igazolási eljárás a debreceni vadászársulatnál.** A debreceni vadászársulat választmányára elrendelvé az igazolási eljárást tagjai ellen, ennél fogva felhívatik mindenki, akinek a vadászársulat bármelyik tagja ellen a kommunizmus és román megszállás alatti hazafias magatartása ellen kifogása van, hogy kifogását ténybeli adatokkal és bizonyítékokkal ellátva írásban f. hó végéig a bizottság elnökéhez: Jármy Tamás miniszteri osztálytanácsoshoz (Sasutca 4 szám II. emelet. Kulturmérnökség) beadni, vagy szóval bejelenteni szíveskedjék.

— **Move közlemény.** A „Magyar külpolitika” politikai hetilapra a Move titkári hivatala (Sas-u. 4) előfizetéseket elfogad. Egész évre 96 K, félévre 50 K és negyedévre 26 K.

— **Férfi zárandókat Mariapócsra.** A debreceni kath. férfivilág f. hó 25 én a máriapócsi kegyhelyre zárandokol. A zárandókatot dr. Lindenberger János prépost-plébános vezeti, ki a kegyhelyen ünnepi misét mond, utána szt. beszéd, a mise alatt közös szt. adozás. Indulás reggel 6 órakor különvonattal, érkezés ugyanaznap este 9 órakor. Az ut oda, vissza 30 koronába kerül. Étkezés a tarisznyából. Mariapócsról jövet, a zárandókat tagjai bevárik a Nyiregyházi gyülekező debreceni ébredőket, kik ugyanazon vonattal érkeznek vissza Debrecenbe. Jelentkezni lehet a rón. kath. és gör. kath. plébánián, azonkívül az Otthonban este 6—8 ig, a jelenkezésnél a díjak azonnal fizetendők. Jelentkezés határideje 23-ika este.

— **Nyilatkozat.** Végtelenséj sajnálom, hogy az én ügyemmel kapcsolatban püspököm neve is forgalomba került, pedig neki csakugyan semmi része abban, ami itt az evang. egyházban történik. Minden félreírás kiküldése céljából kijelentem, hogy köztünk semminemű dissonancia nincs sem a magánéletben, sem az egyházi ügyek intézésében. Sőt inkább jólesőleg meg kell állapítanom, hogy betegségemben senki oly meleg érdeklődéssel nem viseltetett állapotom iránt, mint a püspök ur. Hogy mielőbbi pihenést, nyugalmat biztosítson részemre, minden kérés nélkül a legnagyobb jóakarattal karolta fel és kezeli minden ügyemet s jó előre gondoskodott helyetteséről s annak költségeiről. Materny Lajos.

— **A Baross Szövetség igazgatósága** hivatalos órát szeptember 1 ig vasár- és ünnepnapok kivételével d. e. 10—12 ig; szeptember 1-től d. u. 2—4 ig Kossuth u. 7. sz. a jobbra az udvarban tarj.

— **Tankönyvségély a ref. főgimnáziumnak.** A városi tanács a ref. főgimnázium szegény tanulóinak tankönyvségélyére ezer koronát szavazott meg.

— **Pályázat a városi alapítványokra.** A városi tanács a koronázási és Meszena-alapítványok 6 darab 600 és 4 darab 300 koronás ösztöndíjaira pályázatot hirdet augusztus 15. lejáratál.

— **El akarja adni a Dmke az internátust.** A várost a Dmke, közgyűlési jegyzőkönyvének megküldése mellett, arról értesítette, hogy beleegyezik abba, ha a város az ő internátusát eladja a közoktatásiügyi kormánynak. A tanács úgy határozott, hogy az ügyet nem tárgyalja, mert a Dmke nem tett eleget szerződési kötelezettségeinek, tehát semmi befolyása sem lehet az internátus további sorsára, de a kultuskormány nem is tett a vételre ajánlatot.

— **A közellátási hivatal közlései.** Értesítjük a közönséget és a kereskedőket, hogy a 7-es számú cukorjegyre megállapított fejadag legkésőbb e hó 25-ig váltható ki, azontul a jegyek érvénytelenek. Együttal közli a hivatal, hogy a kereskedők útján ecetet hozott forgalomba, melynek fogyasztási ára hydrátonként 50 fillér, tehát egy liter 8 hydrátos ecet ára 4 korona.

— **Rendőri hírek.** Elfogott forradalmi törvényszéki bíró. A román katonai hatóság átadott szombaton a magyar katonai hatóságnak mintegy 100 volt vörös katonát és vörösbört. Az átadás után átkísérték a fogolytransportot a Ferenc Szalvátor fogolytáborba, hű dr. Csóka Samu polgármester helyettes letolytatta ellentük az igazolási eljárást. A foglyok között volt Szabó János debreceni lakos is, ki a II. forradalmi törvényszék bírója volt. Mint-hogy ellene több büncselekmény gyanúja irányul, átkísérték az ügyészségre. — **Cipőcsere.** Dr. Szabó Arthur rendőrfogalmazó feljelentést tett a rendőrségen, hogy fiának jó cipőjét a Vértessy-Balogh féle uszoda egy vetkezőjéből egy rosszabb cipővel kicserélte valaki. A rendőrség elrendelte a nyomozást.

— **Uj iparengedélyek.** A városi tanács a következő iparengedélyeket adta ki: Berkó Antal fűszeres 500, Würdiger Mór görccséplesi vállalkozó 2000, Katona Sándorné szatócs korona engedélydíj lefizetése ellenében.

— **Két tennispálya kiadása.** A nagyerdei tennispályák közül kettőt, melyek használaton kívül állottak, a DEAC és a katonatisztek beszerzési csoportja részére engedett át évi 100—100 korona bérért.

KIS HIREK

Kommunista zsidó-ügynökök hazatérő hadifoglyainkat Triesztben azzal fogadják, hogy itthon bolsevizmus miatt haditörvényszék elé állítják őket, s ha egy kicsit is gyanusak, feltétlenül kivégezik valamennyiüket... jellemző!

Az angol király levelet írt Palesztina kormányzójának, Herbert Sámuelnek, melyben azt írja, hogy fokozatosan biztosítani kell az ottihont Palesztinában a zsidó nemzet számára. Hát ugy-e, hogy nem hiifelekezetről, hanem külön fajról és nemzetiségről szól a nóta!...

A csehek panaszkodnak, hogy Pozsonyban csehellenes szellem uralkodik, mindenki magyarul beszél, s lép-en-nyomon azt hallani, hogy Bratislava nincsen, csak Pozsony... Lesz még több okuk is panasra!

Ujabb népvándorlás van folyamatban Galícia felől. Az orosz-lengyel harctérről menekülnek a zsidók Felső-Magyarországba... Szegény hazánk, szegény hazánk, te!

Scotus Viator, Magyarország legfanatikusabb ellensége, magára haragította a szerbket is, akik nem akarják nekik az átulazást megengedni... Még megérjük, hogy nálunk fog letelepedni!

— **Harisnya gyáram** üzemét, mely 1915 óta ar-yaghány miatt szünetelt, újra felvettem és egyelőre következő cikkek gyártásával foglalkozom, mely cikkek detail eladását a Piac-u. 18 (Tisza palota) üzletben már meg is kezdtem: Nőiharisnya párja 70 korona, fekete, barna, fehér, szürke. Gyermekek-patent harisnya 40—117 koznáig, barna, fekete, fehér. Gyermekek fuszekli 47—78 koronáig különböző színekben. Férfi fuszekli 50—60 koronáig nyers és színesben. Teljes tisztelttel Benyás Emil.

— **Orvosi hír.** Dr. Frank Richárd operateur sebészfőorvos, rendelését Bőszörményi-ut 3 sz. alatt medkezde. Rendel délután 2—4.

— **Nyolc koronáért ujjalakítom nyakendőt. Rákóczi 23.**

— **Jön a Csja-cirkusz.** A híres díjbirkozó Csja János cirkuszigazgató lett és legközelebb Debrecenbe is eljön társulatával. A tanács az engedélyt megadta neki, hogy a Vásártéren előadásokat rendezhessen.

Művészet

A háziércd zenekarának bemutatkozása. Vasárnap este mutatkozott be a debreceni házi-ércd zenekar Nőth Antal ezredkarmester vezénylete alatt az „Angolkirálynő” kerthelyiségben, nagyszámu közönség jelenlétében. A műsoron modern és klasszikus zeneszámok szerepeltek és a zenekar meglepő összjáték és művészi készségről tanuskodott. A nagyszámban megjelent hallgató-ág éljenzéssel és tapsal hálálkodott és több ízben tapsolta meg Nőth Antal karmestert, aki a zenekar megszervezésével és betanításával derekas munkát végzett.

Színház

Színházi és mozgósínházi irodák jelentése.

* **Románc,** nagyhatásu színmű, melyet nagy sikerrel elevenített fel a színiársulat, ma kerül színre.

* **Operett bemutató.** Csütörtökön kerül bemutatóra Stolz Róbert operett ujdonsága a Csókbakter, mely a fővárosban nagy sikert aratott.

* **Fern Andra** főszereplésével: A „Festett világ” című 5 felvonásos drámát, melynek története a színész életből van merítve ma utoljára mutatja be az Uránia.

* **Golgotha** a címe annak a rendkívül érdekesítő tragédiának, melyet az Apolló mutat be, a főszerepeket Leontine Kühnberg és Bruno Decarli játsszák.

* **Cirkuszapachok** amerikai kalandortörténet 4 részben 30 felvonásban. Bécsben a cirkusz Busch hat néten át mutatta be ezt az izgalmas kalandortörténetet zsufolt házak előtt. Magyarországon az Uránia mutatja be még Budapest előtt, szerdán: jegyelővétel.

SPORT

Debr. Vasutas — D. Máv. T. K. kombinált — II. osztály (Stobbe ia.) kombinált 2:2 félidő 1:0 — 3000 néző. Vasárnap délután volt a Vasutasok pályájának a felavása, de a nagy reklámmal beharangozott FTC. helyett egy alacsony nivón álló összeszedett kombinált csapatot láttunk vendégszerpelni. A hirnusz elénkélésével kezdődött a felavató ünnepély, utánna Schindler Dersó üzletvezető mondott rövid beszédet. „Kívánom, mondotta, hogy ez az új pálya hazánk boldogulására, s a régi trintellen Magyarországra fejlődésére szolgáljon, mert mi élni akarunk s élni fogunk.

Magáról a játékról nincs sok mondani-valónk. Az első félidőben a Vasutasok me-zőnyjáték után érik el a vezető gólt. A második félidőben elfajul a játék, a játékosok a pályán hangosan kiabálnak s veszekednek. Jó bíró volt Zempléni Gusztáv.

A DEAC. uszó szakosztályának alakuló ülését f. hó 20-án kedden délután 4 órakor tartja az Egyetemi Körben. Kérjük az uszó sportot űzőket, hogy okvetlen jelenjenek meg. Elnökség.

Törvénykezés

§ Aki a vőlegényének lopott. Tegnap ítélték a törvényszék Séllyey Gyula elnöklete alatt Koppányi Eszter mosónő felett, aki a vőlegénye segítésére büzt meg szoknyát lopott Sonda Mihálynétól. Három napi fogházra ítélték.

§ Elítélték Alkó József tolvaját. Tenyén József kocsiházi volt tegnap a vádlottak padján, aki 1920 április hónapban Alsójózsán több betöréses lopást követett el. Többek között a főbíró is meglopta, ott azonban rajtavesztett. Eöry ügyész vádbeszéde után 7 hónapi börtönre s 3 évi hivatalvesztésre ítélték. Zajác Józsefnét és Szabó Istvánnét, akik a lopott holmiból egyet-mást megvettek 80 K fős és 20 K mellékbüntetésre ítélték.

APOLLO		URANIA	
Kedd	Szerda	Kedd	
Golgotha		FERN ANDRA főszereplésével	
Tragédia 5 felvonásban.		Festett világ	
Főszereplők: Leontine Kühnberg Bruno Decarli		Dráma a színész világból 5 felvonás.	
Előadások 7 és 9-kor.		Előadások 7 és 9-kor	

Naptártömb 1920. évre mintegy 10—15 db kapható lapunk kiadóhivatalában. —

Hirdetmény

A Debreczeni Vas és Rézbutorgyár Részvénytársaság f. hó 17-én megtartott közgyűlésén alaptőkéjének 240 drb új részvény kibocsátása által darabonként 500 korona névértékben 120.000 koronáról 240.000 koronára leendő felemelését elhatározta. A kibocsátandó új részvényekre a régi részvényeseknek elővételi jog biztosított a következő feltételek mellett:

Minden régi egy drb részvény birtoka egy új részvény átvételére jogosít. Az elővételi jog alapján átveendő új részvény árfolyama 1000 korona, mely összegből 500 korona az alaptőkéhez, 500 korona a tartaléktőkéhez csatoltatik. Az elővételi jog az Ipar-és Kereskedelmi Bank pénztáránál 1920. évi augusztus hó 7-ik napjáig bezárólag gyakorolható. Ezen idő lejártával a régi részvények elővételi joga megszűnik. A részvények ára, valamint ennek folyó év január hó 1-től a befizetés napjáig számított 5 százalékos kamata és részvényenként 60 korona kiállítás díj és illeték legkésőbbben folyó év augusztus hó 21-ig napjáig fizetendő. A kibocsátandó új részvények az 1920. évi üzleti haszonban részesednek.

Debreczen, 1920. július 19.

Debreczeni Vas- és Rézbutorgyár Részvénytársaság.

Kiadja: MAGYAR NEMZETI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓVÁLL. R.-T.

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában Debreczen, Ferenc József-ut 59.

A „HAJDUFÖLD” pol. napilap keres ügyes és megbízható kiadóhivatalvezetőt
Az állás azonnal elfoglalható. Fizetés megegyezés szerint.

Paradicsom,

csemege tengeti, zöld bab és egyéb zöldségféle naponta nagyobb mennyiségben is kapható méltányos áron a

Macsi uradalom zöldségüzletében
(Halvan-u. 1. szám.)

MEGHÍVÓ

Felkérem a férfiszabó mestereket, hogy Pálffy Dániel miniszteri biztos leirata kapcsán a köztisztviselők részére készitendő ruhák tárgyában folyó hó 21-én, este 6 órakor az Ipartestület helyiségében tartandó szakosztályi ülésen megjelenni sziveskedjenek.

KOROS SÁNDOR, elnök.

Kovács és Kazánszenet, Akác műfát, Romancementet, Tűzifát vagon-tételben és métermázsánként azonnali szállításra ajánlok

Polyánszky Orest tűzifa és szén-kereskedő
Szoboszlai-ut 1. sz. Miklós-utca végén.
Vidéki rendelést is eszközölök.

Meghívó

A Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíjgyulete 1920 július hó 25-én, d. u. 3 órakor az Ipartestület dísztermében évi rendes taggyűlést tart, amelyre a tagokat ez-uton tisztelettel meghívjuk.

NAPIREND.

1. A választmány évi jelentése.
2. A felmentvény megadása.
3. A központi választmány jelentése.
4. A küldöttgyűlésre 1 tag megválasztása.
5. Tisztújítás.
6. Indítványok.

A választmány.

Mindennemű kalaptisztítást és alakítást elfogad

M. Nagy Mihály

kalapos mester Péterfia-u. 8. (Saját ház.)

A ref. főgimnáziummal szemben. Ugyanott állandó nagy választék kész kalapokban. —

Bélyegzőgyár és veső-intézet
PAULÓ I.
Bathyányi-u. 22.
Telefon: 1365.

Ha szép akar lenni? Korzó arczkrekrét és szappant használjon!

PARFUMOK prima minőségűek, pipero szappanok. Mindenféle piperelekek, kőszerek, irrigátor felszerelések, gumi áruk, GAZDASÁGI CZIKKÉK, kreolín stb. legolcsóbban szerezhetők be a

Korzó Drogueriában Piac-utca 42.

Eladó két hatalmas darab szálló egymással éppen szemben 2 magyar holdnál nagyobb kiterjedésű termő szőlő és gyümölcsös!

A SESTA KERTBEN! Terméssel együtt rögtön átvehető!

Kitünő karban, lugasokkal ellátva és felkarózva. VALÓSÁGOS PARADICSOM! — A „SALVATOR” villamos megállóhoz 2 perc. — A Péterfiai Tanítói Árvaházi villamos megállóhoz 15—20 perces séta.

SESTAKERT POROSZLAY-UT 74. és 77. SZÁM egymással szemben. Ára úgy ahogy áll, terméssel együtt, rögtön átveve

550 ezer korona.

E több mint két magyar holdas, gyönyörű természetben levő szőlőtelep vincellére a 74. számú szőlőben lakik, aki mindent felmutogat az érdeklődőknek.

Ezen szőlőtelep felett is a Nagy Lajos Országos Adásvételi Vállalat rendelkezik, egyedül csak ott köthető meg a vétel, ott teendő le a foglaló.

Iroda: Veres-utca 9. szám.

Fivatalos órák állandóan egész nap.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Pince
borospincét bérbe, — új vagy használt hordót megvételre keresek. Ferenc József-ut 18. Kapus.

Makulatura
különként kapható lapunk kiadóhivatalában,

Takarékfűz hely
kisebb eladó Teleki-utca 7. szám.

Koros Sándor
férfi-szabó üzletében Piac-u. 69.
Saját készítésű elegáns férfi öltönyök kaphatók.

Bankszolgának
megbízható ember keresetük. Bizonyítványokkal jelentkezhetnek Debreczeni Gazdák Bankja Kossuth-utca 17.

Egyedül
álló árva, komoly szerény urfiányt, mely jó lelkű urfi család fogadná örökbe. Cím a kiadóban.

FORGÁCS I.
MŰÖRÖS, Bádógos-utca.

KISS FERENCZ női szabó
Piac-u. 56.

Iszlekes munkát jutányos áron készít. Szakszerű szabózat. Tanítást is elfogad volt M. Lőr. cég szabásza.

Földhaszonbérleti hirdetmény

A nagyváradi lat. szert. káptalan tulajdonát képező Csökmő község (Bihar vármegye, Berettyóújfalui járás) határában fekvő kb. 1778 kat. hold kiterjedésű „Kórossziget” elnevezésű mezőgazdasági birtoka 1920. október 1-től kezdődő 12 évre haszonbérbe adatik.

A legalább 20 százalékos bánatpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlatok a nagyváradi lat. szert. káptalani uradalom főtiszt hivatálához (Darussziget, u. p. Kótpuszta, Bihar vármegye) 1920. augusztus 15-ig beadandók.

A részletes haszonbérleti feltételek ugyanott beszerezhetők

Darussziget, 1920 július 10.

Ringelmann Lajos
uradalmi főtiszt.

Katonai egyenruhák
Polgári öltönyök

mérték után vagy készen fordítások átalakítások legolcsóbban és csinosan készülnek

PISKOLTY PÉTER

polgári és katonai szabó üzletében,
KOSSUTH-UTCA 58. SZÁM.

Felhívás

Horti Alfréd és neje Debreczenben, Ferenc József-ut 53 sz. alatt levő „Hungária” kávéházát megvették. Felhívjuk nevezett eladók esetleges hitelezőit, hogy követeléseiket 8 napon belül nekünk annál is inkább bejelenteni sziveskedjenek, mert a be nem jelentett követelésekért felelősséget nem vállalunk.

Németh Aladár és Németh Lajos
Debreczen. Ferenc József-ut 11—16.